

Unrüptüre Supraklinoid Segment İnternal Karotid Arter Anevrizmalarında Akım Yönlendirici Stent Tedavisi: Ulusal Çok Merkezli Çalışma

Fatih YAKAR¹, Çağrı ELBİR², Serkan CİVLAN¹, Göktuğ ÜLKÜ², Emrah KESKİN³, Mehmet Selim GEL⁴, Ramazan FESLİ⁵, İskender Samet DALTABAN⁴, Batuhan BAKİRARAR⁶, Hasan Emre AYDIN⁷, İlker KİRAZ¹, Nazar ÇİLTEMER¹, Mustafa ARICI¹, Feridun ACAR⁸, Mehmet Erdal COŞKUN¹, Mehmet Erhan TÜRKOĞLU²

¹ Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Denizli, Türkiye

² Etlik Şehir Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Ankara, Türkiye

³ Bülent Ecevit Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Zonguldak, Türkiye

⁴ Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Trabzon, Türkiye

⁵ VM Medical Park Mersin Hasatnesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Mersin, Türkiye

⁶ Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

⁷ Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye

⁸ Denizli Odak Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Denizli, Türkiye

Giriş: İnternal karotid arter (IKA) supraklinoid segment anevrizmalarının cerrahi olarak kliplenmesindeki nispeten yüksek başarıya rağmen, bu anevrizmalarda akım yönlendirici (FD) stent tedavisi giderek daha fazla kullanılmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’de farklı deneyim düzeylerine sahip 6 farklı merkezde unrüptüre IKA supraklinoid segment anevrizmaları için FD yerleştirilmesinin özelliklerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu retrospektif, çok merkezli çalışmada, yazarlar 54 hastanın demografik bilgilerini, anevrizmanın şekli/boyutlarını (boyun, en-boy oranı, dom/boyun oranı ve maksimum çap), ameliyat öncesi antiplatelet rejimlerini, FD stent markası, perioperatif komplikasyonları, müdahale sürelerini, klinik (modifiye Rankin skorlaması) ve radyolojik (O’Kelly-Marotta (OKM) derecelendirme ölçeği) sonuçları ve takip sürelerini değerlendirdi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 54 hastada 61 anevrizma (58 supraklinoid IKA anevrizması) için toplam 55 müdahale yapıldı. Bu popülasyonda kadın/erkek oranı 44/10, yaş ortalaması $53,5 \pm 13,6$ (21-82) idi. Anevrizmaların en sık yerleşim yeri oftalmik segmetti (%69 (40/58)) ve en sık tip sakküler (%91,4 (53/58)) idi. Tercih edilen en sık antiplatelet rejim, asetilsalisilik asit ile ticagrelor (%50 (27/54)) idi. Genel komplikasyon oranı %25,5 (14/55) ve ortalama takip süresi $25,76 \pm 17,88$ aydı. 6 aylık takipte başarılı radyolojik sonuç (OKM derecesi C veya D) oranı %92,6 idi. Hiçbir perioperatif komplikasyon, herhangi bir kalıcı veya geçici nörolojik defisite yol açmadı.

Sonuç: Rüptüre olmamış IKA supraklinoid segment anevrizmaları için FD stent kullanımını değerlendiren bu ilk çok merkezli çalışmanın sonuçları, FD stent tedavisinin, kliplleme ve koil embolizasyonun yerine yönetilebilir komplikasyonlar ve yüksek başarı oranı ile uygulanabilir bir yöntem olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Anevrizma; endovasküler; akım yönlendirici stent; supraklinoid segment